

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу

Кафедра економіки, підприємництва та економічної безпеки

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему: **ОЦІНКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА**

(на матеріалах ТОВ «Київ-Продукти»)

Виконав : здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти групи 4зЕ

Спеціальності 051 «Економіка»

Освітньо-професійної програми «Економіка підприємства і бізнес-аналітика»

Біла М.А.

(прізвище та ініціали)

Керівник

Шандова Н.В.

(прізвище та ініціали)

Хмельницький 2024 року

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу

Кафедра економіки, підприємництва та економічної безпеки

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальності 051 Економіка

Освітньо-професійна програма: Економіка підприємства і бізнес-аналітика

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри, д.е.н., професор

_____ **Наталія ШАНДОВА**

«_____» _____ **2024 року**

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА СТУДЕНТУ

Білій Марії Андріївні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Оцінка конкурентоспроможності підприємства (на матеріалах ТОВ «Київ-Продукти»)

керівник роботи Шандова Наталія Вікторівна, професор, д.е.н.

затверджена наказом закладу вищої освіти від 17.01.2024 р. №62-с

2. Строк подання студентом роботи 01.06.2024

3. Вихідні дані до роботи Законодавчі та нормативні документи, підручники, навчальні посібники, періодичні видання, планові та звітні показники діяльності ТОВ «Київ-продукти» за 2021-2023 р.р.

4. Зміст роботи (перелік питань, які потрібно розробити)

Теоретичні основи конкурентоспроможності торговельних підприємств

Оцінка конкурентоспроможності торговельного підприємства

Підвищення конкурентоспроможності ТОВ «Київ-Продукти»

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Робота містить 18 таблиць, 14 рисунків _____

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
<i>Консультант з написання I-III розділів</i>	<i>Наталія ШАНДОВА, професор</i>		
<i>Консультант з нормоконтролю</i>	<i>Наталія ШАНДОВА, професор</i>		

7. Дата видачі завдання 30.01.2024 р

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Огляд літературних джерел з теми	27.01.2024 -29.01.2024	виконано
2.	Складання і затвердження плану роботи	30.01.2024 -15.02.2024	виконано
3.	Написання I розділу	16.02.2024 – 28.02.2024	виконано
4.	Написання II розділу	01.03.2024 – 31.03.2024	виконано
5.	Написання III розділу	01.04.2024 – 30.04.2024	виконано
6.	Формулювання висновків за темою дослідження	11.05.2024 – 20.05.2024	виконано
7.	Оформлення роботи	21.05.2024 – 25.05.2024	виконано
8.	Надання роботи керівнику для перевірки та написання подання	25.06.2024 – 30.05.2024	виконано
9.	Подання роботи для перевірки у КСПНП	12.06.2024	виконано
10.	Захист роботи в ДЕК	20.06.2024	

Здобувач _____ Марія БІЛА
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ Наталія ШАНДОВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота на тему «Оцінка конкурентоспроможності підприємства (на матеріалах ТОВ «Київ-Продукти»)» містить 80 сторінок, 18 таблиць, 14 рисунків, 40 літературних джерел.

Об'єктом дослідження є процес оцінювання конкурентоспроможності торговельного підприємства.

Мета кваліфікаційної роботи бакалавра - дослідження теоретичних аспектів оцінювання конкурентоспроможності торговельного підприємства та обґрунтування рекомендацій щодо формування його конкурентних переваг.

В роботі розглянуто теоретичні основи конкурентоспроможності торговельного підприємства, визначено сутність конкурентоспроможності торговельного підприємства, фактори, що впливають на конкурентоспроможність торгового підприємства та методи оцінювання конкурентоспроможності торговельного підприємства; здійснено оцінювання середовища функціонування торговельного підприємства, аналіз показників господарської діяльності, аналіз конкурентоспроможності; розроблено заходи щодо посилення конкурентних переваг підприємства та підвищення його конкурентоспроможності.

Практична значимість кваліфікаційної роботи бакалавра укладається в тому, що висновки й рекомендації, отримані в ході виконання роботи, можуть бути використані торговельними підприємствами в частині оцінювання його конкурентоспроможності.

Кваліфікаційна робота бакалавра виконана на основі матеріалів ТОВ «Київ-Продукти» за 2021-2023 рр.

Ключові слова: конкурентоспроможність, управління конкурентоспроможністю, торговельні підприємства, конкурентні переваги, конкуренція

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	9
1.1. Сутність конкурентоспроможності торговельного підприємства ...	9
1.2. Фактори, що впливають на конкурентоспроможність торговельного підприємства	17
1.3. Оцінка конкурентоспроможності торговельного підприємства	24
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА	33
2.1. Характеристика середовища функціонування торговельного підприємства ТОВ «Київ-Продукти»	33
2.2. Аналіз основних показників діяльності ТОВ «Київ-Продукти»	38
2.3. Аналіз конкурентоспроможності ТОВ «Київ-Продукти»	47
РОЗДІЛ 3. ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТОВ «КИЇВ-ПРОДУКТИ»	56
3.1. Взаємодія торговельних підприємств з постачальниками товарів як фактор підвищення конкурентоспроможності	56
3.2. Шляхи посилення конкурентних переваг ТОВ «Київ-Продукти»	63
ВИСНОВКИ	74
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	77

ВСТУП

Сучасний етап розвитку ринкової економіки передбачає високий ступінь концентрації конкуренції майже в усіх галузях економіки. За таких умов показник конкурентоспроможності набуває визначального значення в питаннях успішності діяльності підприємства та його можливості функціонування взагалі. Високий рівень конкурентоспроможності суб'єкта господарювання є основною умовою його розвитку та подальшої діяльності.

Окрім теоретичних досліджень сутності конкурентоспроможності підприємства, його складових і факторів впливу, важливим питанням залишається її практична оцінка. На сьогодні різними дослідниками та науковцями розроблена велика кількість різноманітних методик оцінки конкурентоспроможності, що потребують узагальнення та систематизації. Як наслідок, універсального та загальноприйнятого підходу до оцінки конкурентоспроможності на сьогодні не існує. Водночас перед торговельними підприємствами стоїть нагальна проблема у виборі системи оцінки власної конкурентоспроможності та її проведення в умовах ринкової економіки та постійно зростаючої насиченості ринку конкурентними організаціями, враховуючи при цьому обмеженість інформації про показники діяльності конкурентів та ретельну охорону комерційної таємниці.

Основи дослідження сутності конкурентоспроможності підприємства були закладені в наукових працях визначних зарубіжних дослідників Портера М., Ансоффа І., Капферера Ж.-Н., Ламбена Ж.-Ж. Теоретичні та методологічні доробки щодо різних аспектів процесу оцінки конкурентоспроможності підприємства представлені у працях вітчизняних науковців, серед яких Кузьмін О., Мельник О., Шарко В., Брижань І., Чевганова В., Кобелєв В., Болтенко В., Павлова В. Значних успіхів у дослідженні особливостей конкурентоспроможності торговельного підприємства досягли Гросул В., Качмарик Я., Чорна М. Проте конкурентне середовище торговельного підприємства характеризується все більш зростаючою інтенсивністю

конкуренції та зміною у сприйнятті покупців пріоритетів серед показників конкурентних переваг торговельних підприємств. Разом з тим, зростаюча конкуренція торговельних підприємств потребує пошуку рішень щодо формування конкурентних переваг та підвищення конкурентоспроможності, що, в свою чергу, передбачає необхідність дослідження теоретичних положень щодо удосконалення механізму оцінювання забезпечення конкурентоспроможності з метою підвищення ефективності діяльності торговельних підприємств.

Метою кваліфікаційної роботи бакалавра є дослідження теоретичних аспектів оцінювання конкурентоспроможності торговельного підприємства та обґрунтування рекомендацій щодо формування його конкурентних переваг.

Поставлена мета обумовила необхідність рішення наступних завдань:

- дослідити теоретичні аспекти сутності конкурентоспроможності торговельного підприємства;
- визначити фактори, що впливають на конкурентоспроможність торгового підприємства;
- вивчити методи оцінювання конкурентоспроможності торговельного підприємства;
- здійснити оцінювання конкурентного середовища ТОВ «Київ-Продукти»;
- здійснити аналіз показників господарської діяльності ТОВ «Київ-Продукти»;
- здійснити аналіз конкурентоспроможності ТОВ «Київ-Продукти»;
- розробити заходи щодо формування конкурентних переваг підприємства та підвищення його конкурентоспроможності.

Предмет дослідження – сукупність економічних, організаційних та управлінських відносин, що виникають в процесі формування конкурентоспроможності торговельного підприємства.

Об'єктом дослідження є процес оцінювання конкурентоспроможності торговельного підприємства.

Кваліфікаційна робота виконувалась на основі теоретичних та методологічних положень вітчизняних та закордонних учених в галузі оцінювання конкурентоспроможності торговельних підприємств та застосовуваних загальнонаукових методів пізнання: діалектичного, логічного, порівняльного методу аналізу; методів фінансового аналізу; техніко-економічного аналізу, синтезу отриманих результатів. Обробка отриманих матеріалів здійснювалася з використанням сучасних інформаційних технологій.

Інформаційною базою дослідження слугували: офіційні документи Державної служби статистики, документи органів управління діяльністю суб'єктів господарювання; статистичні дані підприємства за 2021-2023 рр. і власні аналітичні розрахунки.

Практична значимість кваліфікаційної роботи бакалавра укладається в тому, що висновки й рекомендації, отримані в ході виконання роботи, можуть бути використані торговельними підприємствами в частині визначення перспективних методів оцінювання їх конкурентоспроможності.